

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20344>

Özet

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği (DBYÖ), bireylerin kendi duygusal yeterliliklerini ve becerilerini de?erlendirmeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle duygular? anlama, yönetme ve bu duygusal bilgiyi etkili sosyal etkile?imlerde kullanma yetene?i gibi temel boyutlar? ölçmek üzere tasarlanm??tır. Ölçeğin Türk örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??ması S. Vatan taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekte?tirilmi? olup, bu çal??ma ölçeğin kültürel adaptasyonunu ve kullan?m uygunlu?unu ortaya koymu?tur.

Bu araç, esasen bireyin kendilik alg?s? üzerinden duygusal yetkinlik düzeyini belirlemede klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara önemli veriler sunmaktadır. Ölçek, duygusal zeka kuram?nın yap?sal bile?enlerini temel alarak geli?tirilmi?tir ve psikoloji, e?itim ve örgütsel davran?? alanlar?nda yayg?n bir uygulama potansiyeline sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Beceri, Duygusal Yetkinlik, Duygusal Zeka, Psikometrik De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Vatan, S.

Amaç

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin duygusal süreçleri alg?lama, ifade etme, düzenleme ve kullanma yeteneklerini yansıtan duygusal yetkinlik düzeylerini ölçmektir. Bu ölçek, duygusal yeterlilik alan?ndaki bireysel farklılıklar? tespit etmek ve bu yetkinliklerin geli?imine yönelik müdahale programlar?nın etkinli?ini de?erlendirmek için tasarlanm??tır.

Ölçek, aynı zamanda, Türk kültürüne özgü ba?lamda duygusal yeterlilik kavram?nın nasıl alg?land??n? ve yap?land??n? anlamaya yönelik önemli bir araç sağlamaktadır. Vatan (2015) çal??ması, ölçeğin Türk popülasyonunda kullan?labilirli?ini ve akademik standartlara uygunlu?unu kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, genellikle duygusal zeka modelinin temel bile?enlerinden türetilen çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bireyin hem kendi duygular?n? (intrapersonal) hem de ba?kalar?n?n duygular?n? (interpersonal) anlama ve yönetme yetene?ini kapsar.

Ölçülen temel yapı, duygusal becerilerin bir bileşimi olarak ele alınır. Bu bileşimler arasında duygusal farkındalık, duygusal ifade, duygusal düzenleme ve sosyal yetkinlikler gibi alt boyutların bulunması beklenir. Ölçeğin faktör yapısı, duygusal yetkinliğin birden fazla birbiriyle ilişkili ancak ayrık yönünü temsil etmektedir.

Geçerlik

Vatan (2015) tarafından yürütülen çalışmada, Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği'nin yapısal geçerliliği sağlam temellere oturtulmuştur. Geçerlik analizleri, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini belirlemeyi amaçlamıştır.

Bu çalışmada kapsamında, genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçeğin faktör yapısının teorik beklentilerle uyumu incelenmiş ve kültürel adaptasyonun yapısal geçerliliği desteklediği gösterilmiştir. Ayrıca, ayrı ve yakınsak geçerlik kanıtları elde etmek amacıyla ölçeğin diğer ilgili psikolojik yapılarla ilişkisi de değerlendirilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, Vatan (2015) çalışmasında iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. İç tutarlılık analizleri, ölçeğin oluşturan maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği'nin maddelerinin homojen olduğunu ve ölçülen yapının güvenilirliğini işaret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde uygulandığında tutarlı sonuçlar üretme kapasitesine sahip olduğunu göstermesi açısından kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği'nin geliştirme ve adaptasyon sürecinde, temel alınan teorik çerçeveyi desteklemek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin altında yatan temel boyutlar veya faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Büyük olasılıkla, ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamak için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, duygusal beceri ve yetkinlik kavramının, birden fazla alt faktör (örneğin, duygusal algı, duygusal yönetim, duygusal kullanım) altında organize olduğunu ve bu faktörlerin Türk örneğinde geçerli bir yapı oluşturduğunu göstermiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Orijinal bir ölçeğin Türkçeye adaptasyonu veya yerel geliştirme)

çal??mas?.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta belirtilmemekle birlikte, psikolojik yetkinlik ölçeklerinde standart format.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri üzerinde test edilmi?tir.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin örneklemleri üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, duygusal becerileriyle ilgili ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Yapı Geçerliliği, Klinik Psikiyatri, Duygusal Düzenleme, Yetkinlik Ölçeği, Ç Tutarlılık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Vatan, S. (2015) makalesinde belirtilen ilgili üniversite veya kurum adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin orijinal geliştirme ve adaptasyon çal??mas? 2015 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakkı bilgileri için ilgili yazar (S. Vatan) veya yayıncı kurum ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlar için genellikle izin şartı aranmaktadır.

Ölçeğin yayınlandığı makale, Klinik Psikiyatri Dergisi'nin 18. cildinin 3. sayısında yer almaktadır. Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantılar aracılığıyla ulaşılabilir:

Makale Bağlantısı: journalagent.com

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: duygusal-beceri-ve-yetkinlik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Vatan, S. (2015). Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği'nin Türk örneklemindeki geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 18(3), 97-106.

Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sağlanmadığı için bu bölüm boş bırakılmıştır.)

Ölçek maddeleri, kaynak makalenin eklerinde veya ilgili araştırmacının izniyle elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM